

Evrensel Tasarım Nedir?

Çalışma Kağıdı

Evrensel tasarım, çevre ve ürünlerin -uyarlama gerektirmeden- mümkün olduğunca herkes tarafından kullanılabilir şekilde tasarlanması pratiğidir; Esit Kullanım ve Kullanımda Esneklik gibi yedi temel ilkeyle yönlendirilir.

Sorular

1. Aşağıdakilerden hangisi evrensel tasarımın 7 ilkesinden biri DEĞİLDİR?

- A) Esit Kullanım
- B) Kullanımda Esneklik
- C) Maliyet Minimizasyonu
- D) Algılanabilir Bilgi

2. Evrensel tasarım, ortamların şu şekilde kullanılabilir olmasını hedefler:

- A) Sadece kalıcı engeli olan kişiler tarafından
- B) Uyarılma gerekmeden, mümkün olan en geniş ölçüde herkes tarafından
- C) Sadece yaşlı kullanıcılar tarafından
- D) Sadece çocuklar tarafından

3. Herkesin kullandığı tek, rampalı bir ana giriş hangi ilkeyi en iyi gösterir?

- A) Hataya Toleranslı Olma
- B) Esit Kullanım
- C) Düşük Fiziksel Çaba
- D) Yaklaşım ve Kullanım İçin Uygun Boyut ve Alan

4. Evrensel tasarım, temel erişilebilirlik uyumluluğundan şu açıdan farklıdır:

- A) Sadece asgari yasal yönetmelikleri karşılar
- B) Sadece yeni yapılara uygulanır
- C) Sadece yasal asgariyi karşılamak yerine herkese fayda sağlamayı hedefler
- D) Yapı yönetmeliklerini yok sayar

5. Bir binanın ana girişinde sadece merdiven var. Esit Kullanım ilkesini uygulayarak girişi nasıl yeniden tasarlıyorsunuz?

6. Bir mutfak tasarımında Kullanımda Esneklik ilkesini nasıl uyguluyorsunuz?

7. Bir asansör panelinde Algılanabilir Bilgi ilkesini nasıl uyguluyorsunuz?

8. Tanımla: Evrensel tasarım nedir?

9. Tanımla: Evrensel tasarımın 7 ilkesini kim geliştirdi?

10. Tanımla: Esit Kullanım ilkesine bir örnek verin.

Cevap Anahtari

1. C) Maliyet Minimizasyonu - Maliyet Minimizasyonu, Ron Mace'in 7 ilkesinden biri degildir; yedi ilke kullanilabilirlik odaklanir, maliyete degil.
2. B) Uyarlama gerekmeden, mumkun olan en genis olcude herkes tarafından - Evrensel tasarim tek bir gruba degil, mumkun olan en genis kullanıcı kitleesine hitap etmeyi hedefler.
3. B) Esit Kullanım - Esit Kullanım, ayrı erisilebilir girislerden kacinip herkes icin aynı kullanım yolunu sunmayı ifade eder.
4. C) Sadece yasal asgariyi karsilamak yerine herkese fayda saglamayı hedefler - Evrensel tasarim, yasal asgarilerin otesine gecen daha kapsamlı bir en-iyi-uygulama felsefesidir.
5. Engeli belirleyin: merdivenler tekerlekli sandalye kullanıcılarını, bebek arabaları ve gecici yaralanması olanları dislar. Esit Kullanım ilkesini uygulayın: herkes aynı girişi kullanmalı, ayrı bir 'erisilebilir' yan kapi olmamalı. Cozum: ana giriş tasarımına entegre, hafif egimli bir rampa ekleyin ve yuruyebilen kullanıcılar için korkuluk ekleyin.
6. Farklı kullanıcı ihtiyaçlarını belirleyin: oturarak çalışan, ayakta çalışan, sol/sag elini kullanan kişiler. Kullanımda Esneklik ilkesini uygulayın: tek bir sabit çözüm yerine tercihlere uyum sağlayan tasarim secin. Cozum: yüksekligi ayarlanabilir tezgah, hem sol hem sag elle kolay ulasilabilen dolap kulpları ve iki farklı çalışma yüksekligi sunun.
7. Kullanıcı cesitliliğini belirleyin: görme engelli, isitme engelli ve yabancı dil konuşan kullanıcılar. Algılanabilir Bilgi ilkesini uygulayın: bilgiyi tek bir duyuya bagimli kilmayın. Cozum: kat numaralarını hem büyük yazı hem Braille hem de sesli anons ile belirtin, ayrıca yüksek kontrastlı renkler kullanın.
8. Özel bir uyarlamaya gerek kalmadan mumkun olduğunca herkes tarafından kullanilabilecek ortamlar yaratan tasarim yaklasimi.
9. Mimar Ronald L. Mace ve North Carolina State University'deki ekibi, 1997'de.
10. Ayrı bir erisilebilir yan kapi yerine, herkesin kullandığı tek, basamaksız ana giriş.

Bounlu

Tum kartlar, adım adım çözümler ve AI hoca desteği Notek uygulamasında.
Sınav tarihlerini Promy otomatik hatırlatıcıya çevirir.